

جای خالی مدیریت یکپارچه آسیب‌های اجتماعی در همدان

سپهرغرب، گروه اجتماعی – شکبیا کولیوند: امروزه در کشورمان دستگاه‌های مختلفی برای کاهش و مبارزه با آسیب‌های اجتماعی بوجه دریافت می‌کنند، اما نتیجه کار این دستگاه‌ها چندان مشخص نیست و مدام می‌شنویم که آسیب‌های اجتماعی در مرحله بحران گذشته و به تهدید تبدیل شده‌ است؛ اما به‌راستی مدیریت یکپارچه و عدم موازی‌کاری در این مسیر، کجای برنامه‌ریزی‌هایمان قرار دارد؟

آسیب‌های اجتماعی از طلاق، کودک‌همسری و مهاجرت گرفته تا بیکاری، گرایش به مواد مخدر، کارتن‌خوابی و خودکشی این‌روزها موضوعاتی هستند که بخشی از زندگی هریک از ما را به‌نوعی درگیر کرده است. ختم یک‌چهارم ازدواج‌ها به طلاق، کاهش ۱۳۶ درصدی ولادت، افزایش ۵۵ درصدی وفات، کاهش سه درصدی ازدواج، افزایش سقوط جنین و دیده شدن کودک‌همسری در برخی از شهرستان‌های همدان، آمارهایی نیست که بتوان از آن‌ها به‌سادگی گذشت.

در کنار این آمارهای کمرشکن، می‌بینیم که دستگاه‌های بی‌شماری در استانمان متولی کاهش آسیب‌های اجتماعی‌اند و در جلسات زمانی که این متولیان دور یک میز جمع شده و اعتبارات را تقسیم می‌کنند، تمامی آن بوجه‌ها چهل‌تکه می‌شود. اما در عمل اگر برای چندساعتی در محلات همدان بپویزه در سکونتگاه‌های غیر رسمی یا مناطق حاشیای قدیمی بزنیم، دست کم با چندین مورد آسیب اجتماعی روبرو می‌شویم.

چندی پیش رئیس بهزیستی شهرستان همدان اعلام کرد که با توجه به تماس‌های صورت‌گرفته با شماره‌های اورژانس اجتماعی (۱۲۳) و همچنین شماره مشاوره تلفنی (۱۴۸۰) مشاهده می‌شود که در همدان بیشترین مشکلات و آسیب‌های اجتماعی به‌ترتیب مربوط به همسرآزاری، اختلافات خانوادگی و کودک‌آزاری است، اما به‌راستی برای کاهش این معضلات و آسیب‌های اجتماعی چه اقداماتی در همدان انجام شده؟

آیا توزیع بروشورها کفایت می‌کند؟ آیا زمان پخش تراکت در این زمینه منسوخ نشده است؟ جایگاه آموزش‌وپرورش و دانشگاه‌ها در آموزش مهارت‌های زندگی چرا به فراموشی سپرده شده است؟ نیمه همراه بود که نخستین کارگروه تخصصی امور اجتماعی، فرهنگی، زنان و خانواده در شهرستان همدان برگزار شد و دستگاه‌های متولی در موضوعات حساس مذکور گرد هم آمدند، در این جلسه هریک از مسئولین از دغدغه‌های اجتماعی خود گفتند و آمارهای تکان‌دهنده از آسیب‌های اجتماعی در مرکز استان همدان شنیده شد؛ اما به‌راستی خوششان گفتند و خوششان شنیدند!

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی فرمانداری همدان با تأکید بر لزوم شناسایی کانون‌های آسیب‌زا در شهرستان همدان، خواستار مشخص شدن پرتکراری این کانون‌ها شد، اما از آن روز تاکنون نه جلسه‌ای دیدیم و نه آمارهای مربوطه را!

جلسه شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان همدان اواخر آذرماه سال جاری درحالی برگزار شد که مملو از آمارهای تکان‌دهنده اجتماعی بود؛ به‌نوعی که انتقادهای معاون دادستان را در پی داشت. اما درنهایت تصمیم برای این آمارها به سمت‌وسویی رفت که خبرنگاران و اصحاب رسانه حق ندارند این آمارها را انتشار دهند و به‌واقع مسیر به سمت شست‌وشوی صورت‌مسئله رفت!

آمارهایی از روند مصرف مواد مخدر، تعداد زندانیان فروش مواد مخدر و میزان کشف مواد روان‌گردان در همدان که هریک جای بحث داشت، این‌روزها بازهم

سپهرغرب، گروه اجتماعی: یکی از مهم‌ترین فعالیت‌هایی که می‌توانید فرزنداننشان را به آن ترغیب کنید، کتاب خواندن است. هم سرگرم‌کننده بوده و هم محرکی برای تفکر و موفقیت‌های زندگی آن‌هاست. کتاب خواندن برای بچه‌ها فقط سرگرمی نیست، آن‌ها همچنین با کتاب خواندن در مورد افراد دیگر، مکان‌ها، ایده‌ها و امکانات بی‌حدومرز یاد می‌گیرند.

شاید اگر قدیم‌ترا می‌شنیدیم بچه‌ای که با کتاب مانوس شود، احتمال موفقیت و باوشرش شدنش بیشتر است، تعجب می‌کردیم. کتاب بیش از آنکه سرگرمی باشد، شخصیت یک بچه را از منزوی به اجتماعی و از زبان محدود به کلمات متنوع سوق می‌دهد. این مطلب را بخوانید تا در مورد اینکه چرا باید بچه‌ها ر کتاب‌خوان بار بیاروید و برای شروع این کار باید چه کنید، بیشتر بدانید. یکی از مهم‌ترین فعالیت‌هایی که می‌توانید فرزنداننشان را به آن ترغیب کنید، کتاب خواندن است. هم سرگرم‌کننده بوده و هم محرکی برای تفکر و موفقیت‌های زندگی آن‌هاست. کتاب خواندن برای بچه‌ها فقط سرگرمی نیست، آن‌ها همچنین با کتاب خواندن در مورد افراد دیگر، مکان‌ها، ایده‌ها و امکانات بی‌حدومرز یاد می‌گیرند.

چرا کتاب خواندن برای کودکان مهم است؟

۱. واژگان و مهارت‌های زبان را توسعه می‌دهد هنگام خواندن کتاب، بچه‌های شما با طیف گسترده‌ای از موضوعات، فرهنگ‌ها و ایده‌ها آشنا می‌شوند. آن‌ها خواننده فهیمد که دانش باید کشف شود. خیلی اوقات آن‌قدر از محتوای کتاب لذت می‌برند که حتی متوجه می‌شوند که درباره یک موضوع خاص، چقدر دانش کسب کرده‌اند.

۲. بچه‌ها را تشنه دانستن می‌کند

هرچه بچه‌ها بزرگ‌تر می‌شوند، ما روزانه با آن‌ها صحبت می‌کنیم، اما واژگان و مباحثی که در معرض آن‌ها قرار می‌گیرند، محدود و اغلب تکراری است. خواندن کتاب باعث بهبود واژگان در ذهن فرزند شما می‌شود و آن‌ها را در معرض انواع مختلف ساختار جمله، سبک‌های نوشتن و روش‌های بیان قرار می‌دهد.

۳. همدلی را تشنه دانستن می‌کند

خواندن کتاب به بچه‌ها کمک می‌کند تا در مورد افرادی که ارتباط بسیار کمی با آن‌ها دارند، قردران باشند و بسا آن‌ها همدلی کنند. آن‌ها بواسطه تجربه کمی که دارند، در ارتباط با کتاب تجربه‌های جدید و ارتباطات را می‌آموزند.

۴. بهترین شکل سرگرمی

ساکت ماندن تا در جلسه‌ای دیگر اعداد و ارقام را بشنویم و در آخر هم هیچ!

از رشد ۸۰۱ درصدی شیشه تا رشد دو هزار و ۹۵۶ درصدی روان‌گردان‌ها در همدان، از ورود ۷۴ زن و دختر در ۶ ماهه نخست سال جاری به خانه امن همدان تا افزوده شدن سالانه ۱۰۰ هزار فرزند طلاق در استان، از مهاجرت در برخی از روستاها و شهرستان‌های همدان و خالی شدن آن‌ها از سکنه تا وضعیت خودکشی نگران‌کننده در یکی از شهرستان‌های استان که به‌زمع برخی رشد هزار درصدی داشته! این‌ها همه و همه آمارهایی است که اگر آن‌ها را در کنار طرح‌های کاهش آسیب‌های اجتماعی و اعتبارات مربوط به آن‌ها در استان و فهرست بلندبالای دستگاه‌های متولی کاهش آسیب‌ها و معضلات اجتماعی ببینیم، نگرانی‌هایمان دوجندان می‌شود.

با این اعتبارات و با این‌همه دستگاه اجرایی متولی پس چرا وضعیت‌ها بدین شکل است؟ ۲۲ دستگاه در زمینه آسیب اجتماعی در کشور بوجه می‌گیرند و تعداد آن‌ها در استان همدان هم چندان کمتر از این میزان نیست، اما تنها آمارها را از بهزیستی و شورای مبارزه با مواد مخدر و نیروی انتظامی و تاحدی از ثبت احوال می‌شنویم و البته فقط می‌شنویم...

اما کی قرار است با مدیریت یکپارچه در مسیر کاهش آسیب‌های اجتماعی و درنهایت آنومی اجتماعی قدم‌هایمان مستحکم و عملی شود، الله اعلم!

از گسست فرهنگی تا آنومی اجتماعی

در بررسی زیرساخت‌های آسیب‌های اجتماعی و ناهنجاری‌های مشاهده‌شده بر آن شدم تا گفت‌گویی با سیدحسن حسینی، جامعه‌شناس، استاد دانشگاه تهران و نویسنده کتاب‌های مجموعه تحلیل‌های آسیب‌های اجتماعی در ایران (کودکان کار و خیابان، جامعه‌شناسی نظام‌گسختگی و طلاق)، جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی در رسانه‌ها و غیره ترتیب دهم تا در ابتدا عامل‌ای ایجاد معضلات را بررسی کنیم.

عضو هیئت‌علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در گفت‌وگو با سرویس اجتماعی سپهرغرب با اشاره به نظریه مارشال مک لوهان مبنی بر تبدیل شدن جهان به دهکده جهانی، اظهار کرد: درحال حاضر ما در جهان تکه‌تکه یا جزیره‌ای زندگی می‌کنیم که صرف نظر از وجود مرزها، دهکده‌های مشابه در آن‌ها وجود دارد که بخشی از آن نیز در مرزهای ملی درحال شکل‌گیری است.

سیدحسن حسینی با اشاره به اینکه کشورها اروپایی عمدتاً از سایر کشورها با فرهنگ‌های مختلف مهاجری‌پذیرند، عنوان کرد: سیاست داخل کردن و هم‌شکل‌سازی فرهنگی مهاجرین در جامعه پذیرنده از سیاست‌های مهم این کشورها به‌شمار می‌رود، در این میان با ورود شبکه‌های ماهواره‌ای و توجه مهاجرین به کانال‌های کشور می‌بدأ، نه‌تنها سیاست‌های هم‌شکل‌سازی کشورها صنعتی غرب ناکام ماند، بلکه مهاجرین و حتی نسل‌های سوم آنان به فرهنگ بومی و آبا و اجدادی بازگشت کرد، خانواده فرهنگی بومی و آبا و اجدادی خود بازگشت دارند.

نویسنده کتاب‌های مجموعه تحلیل‌های آسیب‌های اجتماعی در ایران با تأکید بر اینکه متأسفانه این وضعیت در کشور ما مشاهده نمی‌شود، با اشاره به گسست اجتماعی و تأکید بر اینکه معمولاً رفتارهای انحرافی قابل کنترل است که پیشگیرانه باشد، خاطر‌نشان کرد: خانواده و نهادهای آموزشی در پیشگیری از جرایم نقش مهمی دارند، در این میان نقش رسانه‌ها بسیار مهم است؛ چراکه اگر در جامعه‌ای گسست میان الگوهای تربیتی خانواده‌ها با الگوی رسانه‌های رسمی بپودود بیاید، باید منتظر حالت آنومی (ناهنجاری) باشیم که این بدترین وضعیت برای یک جامعه است.

حسینی با بیان اینکه متولدین دهه ۷۰ به بعد بیشتر تحت تأثیر فضای مجازی قرار می‌گیرند، افزود: نسل‌های

داغ موازی‌کاری بر پیشانی برنامه‌ها:

مدیریت یکپارچه آسیب‌های اجتماعی در همدان

”

قبلی بسیار کمتر از این فضا تأثیر می‌گیرند، به‌دلیل اینکه شخصیت آن‌ها شکل گرفته است؛ وقتی با این فضا برخورد می‌کنند، قدرت انتخاب دارند. اما نوجوان قدرت انتخابش ضعیف است، زیرا خانواده و مدرسه نتوانسته به وظایف خود عمل کند. عضو هیئت‌علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در بخش پایانی صحبت‌های خود تصریح کرد: در جوامعی همچون آلمان و فرانسه نوجوانان و جوانان برخلاف جامعه ایران تا این حد تحت تأثیر فضای مجازی نیستند، چراکه فاصله جدی بین الگوهای رسمی و غیر رسمی وجود ندارد.

عضو هیئت‌علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در بخش پایانی صحبت‌های خود تصریح کرد: در جوامعی همچون آلمان و فرانسه نوجوانان و جوانان برخلاف جامعه ایران تا این حد تحت تأثیر فضای مجازی نیستند، چراکه فاصله جدی بین الگوهای رسمی و غیر رسمی وجود ندارد.

آسیب‌های اجتماعی خطری شده که خشک و تر را باهم می‌سوزاند!

حال که برخی از زمینه‌های گسست فرهنگی و پیش روی جامعه به سمت آنومی اجتماعی را از زبان یک جامعه‌شناس شنیدیم، بر آن شدیم تا پیرامون اینکه در پیش‌گیری از آسیب‌های اجتماعی چرا هر دستگاه راه خودش را می‌رود و آیا دراین‌بین جای خالی مدیریت یکپارچه احساس می‌شود یا خیر؟ گفت‌گویی با امان‌الله قرانی‌مقدم، جامعه‌شناس فرهنگی، مدرس دانشگاه و نویسنده کتاب‌هایی همچون «انسان‌شناسی فرهنگی»، «مبانی جامعه‌شناسی»، «جامعه‌شناسی آموزش‌وپرورش»، «هنر اجتماعی و ملی» و غیره ترتیب دهم که در ادامه آن را می‌خوانید:

این جامعه‌شناس فرهنگی با تأکید برر اینکه آن‌قدر درباره مسائل و آسیب‌های اجتماعی صحبت کرده‌اند که به کلیشه تبدیل شده است، بیان کرد: در این مسیر متأسفانه هرکس راه خودش را می‌رود؛ حال آنکه این موضوع چالش مهمی در مواجهه با آسیب‌های اجتماعی است و ضرورت دارد تا سازمان‌دهی منسجم، تحت مدیریت واحدی انجام شود تا از موازی‌کاری، اتلاف سرمایه‌های انسانی، مادی و معنوی در حل‌وفصل آسیب‌های اجتماعی جلوگیری شود. امان‌الله قرانی‌مقدم بسا تأکید بر اینکه آسیب‌های اجتماعی بدل به خطری شده که خشک و تر را باهم می‌سوزاند، یادآور شد: چالش‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی زمینه‌ساز افزایش آسیب‌های اجتماعی شده است و در این مسیر می‌بایستی برای حل آن‌ها زمینه‌های رشد و تکثیر آسیب‌های اجتماعی کنترل شود. وی در ادامه صحبت‌های خود مطرح کرد: خانواده، اشتغال و ازدواج متغیرهای مهمی هستند که در صورت خلل در هر بخش، زمینه‌های رشد آسیب‌های اجتماعی را بیشتر فراهم می‌کنند؛ بحران بیکاری، وجود افراد بدسرپرست یا بی‌سرپرست، محیط زندگی و وضعیت عاطفی خانواده‌ها بر هم اثر می‌گذارند، همچنین ناآگاهی عمومی، خلل‌های فرهنگی و اعتقادی هم مزید بر علت شده و آسیب‌ها را گسترش داده است.

قرانی‌مقدم با تأکید بر اینکه شمار زیادی از آسیب‌ها از طریق آموزش در گروه‌های همسالان تسری پیدا می‌کند،

چرا باید برای کودکان کتاب بخوانیم؟

اکنون که فناوری به یک سرگرمی برای بزرگسالان و کودکان تبدیل شده است، نمایش‌های تلویزیونی و برنامه‌های کودکان منابع خوبی برای یادگیری هستند، اما کتاب‌ها مثل همیشه انتخاب بهتری خواهند بود. به‌جای ساعت‌ها نشستن جلوی تلویزیون کودکان‌تان را تشویق کنید که کتاب را به‌عنوان سرگرمی درنظر بگیرند.

۵. پیوندهای قوی بین والدین و فرزندان

کتاب خواندن فرصت خوبی برای تعامل با فرزندان ماست، برای اینکه در مورد افکارشان و موضوعات کتاب حرف بزنیم و صمیمیت بینمان برقرار شود.

۶. مغز کودکان را پرورش می‌دهد

اگر برای فرزندان‌تان کتاب بخوانید، تفکر انتقادی او را تا حد زیادی پرورش داده‌اید. وقتی بچه‌ها کتاب می‌خوانند، بین کلمات و تفکر بصری آن‌ها ارتباط برقرار می‌شود؛ برای کودکان مبتدی، تصاویر ابزاری مفیدی برای کمک به آن‌ها در درک روایت هستند.

۷. تمرکز را بهبود می‌دهد

کتاب خواندن به تمرکز نیاز دارد، حتی برای کودکانی که در نشستن هم مشکل دارند و نمی‌توانند آرام و متمرکز باشند؛ با کتاب خواندن حواس‌پرته‌ها دور شده و توان بچه‌ها برای تمرکز بیشتر می‌شود.

۸. آینده موفق‌تری رقم می‌زند

مطالعات متعددی نشان می‌دهد که خواندن کتاب

اجتماعی

sepehrgarb.news@gmail.com

sepehrgarb.news@gmail.com

sepehrgarb.news@gmail.com

sepehrgarb.news@gmail.com

sepehrgarb.news@gmail.com

افزود: افراد در محیط‌های با ضریب آسیب‌های اجتماعی بالاتر خیلی زودتر و بیشتر مستعد اعتیاد، روسی‌گری و غیره هستند، بدین‌ترتیب باید برای مقابله با این مسائل به اقتدار آسیب‌پذیر آموزش‌های لازم را ارائه داد؛ از طرفی دیگر با افزایش اشتغال، کاستن از شمار بیکاران، ترویج نوع‌دوستی، همدلی و دیگر مفاهیم انسانی باید راه را بر گسترش بحران‌های اجتماعی بست.

عضو هیئت‌علمی دانشگاه خوارزمی تهران ضمن ابراز تألسف از بیان این موضوعات، تصریح کرد: بسیاری از شهروندان در شهرهای بزرگ تنها، بی‌پناه و بی‌کس شده‌اند و احساس بی‌هوئی می‌کنند؛ همچنین درصورت برهکاری، ترس و هراسی از شناخته شدن ندارند، زیرا میان آنبوه آدم‌ها در شهرهای بزرگ گم می‌شوند!

وی با اشاره به اینکه آلآن در جامعه ما خط تعادل برهم خورده به‌نوعی که عواملی مانند محیط ناسالم، حاشیه‌نشینی، فقدان آموزش‌های گسترده، بیکاری، بالا رفتن سن ازدواج و ده‌ها مسئله دیگر سبب برانگیخته شدن آسیب‌های اجتماعی می‌شود، تشریح کرد: از سوی دیگر عوامل بازدارنده مانند رسیدگی نهادهای حمایتی یا نظارتی، تلاش برای ایجاد اشتغال و تسهیل ازدواج جوان‌ها و حتی احکام بازدارنده قضائی هیچ‌کدام به‌تنهایی توانایی حل‌وفصل بحران‌ها و تهدیدهای اجتماعی را ندارند و این آسیب‌ها هرروز عمق و بعد گسترده‌تر می‌گیرند.

این جامعه‌شناس در پایان گفت‌وگو با تأکید بر اینکه باید به توجه به تمام وجوه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی آسیب‌ها در مدیریت منسجم و واحد کمر به کاهش آسیب‌های اجتماعی بست، عنوان کرد: یک دستگاه نمی‌تواند به‌تنهایی در این وادی گام نهد، اما دستگاه‌های مختلف می‌توانند در کنار هم و به‌صورت یکپارچه پیش روند تا شاهد تغییری در آسیب‌های اجتماعی به سمت کاهشی آن‌ها نباشیم.

داغ موازی‌کاری بر پیشانی برنامه‌های کاهش آسیب‌های اجتماعی

علاوه‌بر ضرورت تعامل دستگاه‌های مختلف که برای کاهش آسیب‌های اجتماعی بوجه و اعتبار دریافت می‌کنند، نیاز است تا عملکردهای این دستگاه‌ها به‌صورت ماهانه و درنهایت ۶ ماهه بررسی شود تا بتوان روند کاری آن‌ها را به نحو مناسب سنجید.

ارائه آمارها و مداوم تسکیم کردن بر آن‌ها بی‌آنکه برنامه‌های عملیاتی مشخص را شاهد باشیم، به‌راستی که فایده‌ای ندارد و جا دارد این را مسئولان مربوطه از استاندار و فرماندار شهرستان‌های استان گرفته تا مدیرکل امور دناون، استانداری، بهزیستی، نیروی انتظامی، سپاه و غیره ببانند.

چرا همواره در جلسات شاهد وصف و بیان آمارها بدون تحلیل و حضور کارشناسان و اساتید دانشگاهی از پژوهشگران هستیم؟ آیا نباید برای ورود اعتبارات میلیاردی به آسیب‌های اجتماعی یک منطقه در همدان، تمامی شرایط آن محدود و نیازها را احصا کرده و سپس به تزییق اعتبار پرداخت؟

این‌روزها شناسیدم در برخی از محلات همدان که افراد در آن‌ها بیشتر در معرض آسیب هستند، نه‌تنها از سوی بهزیستی مراکز سلامت روان یا پایگاه‌های خدمات اجتماعی تأسیس شده است، بلکه همواره در اجتماعات دیگر ارگان‌ها هم مقصد اعتبارات درنظر گرفته شده‌اند، حال آنکه برخی دیگر از مناطق جیب‌هایشان از این اعتبارات خالی است.

نکته دیگر آن که باید مشخص شود هر محله همدان چه آسیب اجتماعی را بیشتر در دل خود دارد تا براساس آن بتوان تصمیم‌های مناسب را گرفت و نه آنکه از برخی مناطق غافل بود و بعضی مناطق شاهد سرریز اعتبارات برای کاهش آسیب‌های اجتماعی باشند... به امید آن روز.

■

■ **خواندن را به یک انتخاب تبدیل کنید:**

یگناردی خود بچه انتخاب کند که کتاب بخواند. شما مشوق او باشید و به خواندن مجبورش نکنید؛ اگر تمایل ندارید، اول بفهمید چرا تمایل ندارند. مثلاً ممکن است کتاب از سطح لغات آن‌ها بالاتر باشد، به‌تدریج دنبال کتاب‌های سخت‌تر بروید تا مسئولتی بچه‌ها ادامه داشته باشد، کتاب‌های صوتی را نیز امتحان کنید.

■ **انواع مطالب را برای کتاب خواندن پیشنهاد دهید:**

اگر بچه‌های شما از کتاب خواندن احساس شادی نمی‌کنند، ممکن است زائر مورد علاقه خوشان را پیدا نکرده باشند. در همه زمینه‌ها برایشان کتاب بخوانید، رمز و راز، تاریخ، زندگی‌نامه، خیالی، علمی، تخیلی و غیره.

■ **فیلم کتاب را ببینید:**

یکی دیگر از روش‌های جالب برای علاقه‌مندی به کتاب، تماشاای فیلم آن بوده دیدن شخصیت‌های محبوب روی صفحه نمایش، برای این تقویت لذت خواندن است.

■ **دو صد گفته چون نیم کردار نیست:**

شما اصلی‌ترین شخصی هستید که بچه‌هایتان به دنبال آن هستند. کودکان و نوجوانان عاشق کپی کردن از والدین خود و انجام کارهایی هستند که والدین روزانه انجام می‌دهند؛ فقط به بچه‌های خود نگویید که کتاب بخوانند، با کتاب خواندن خودتان به آن‌ها نشان دهید.

■ **برای زمان کتاب خواندن برنامه‌ریزی کنید:**

برای کودکی که برنامه شلوفی داشته باشد، اینکه بنشیند و کتاب بخواند، شاید سخت باشد. با ایجاد وقت اختصاصی که فقط برای خواندن است، تمهید را کمی ساده‌تر کنید؛ کتاب خواندن می‌تواند قبل از خواب، بعد از شفق شب و یا هر زمانی که برای شما کار می‌کند، بهترین انتخاب باشد. این زمان می‌تواند برای خواندن صدای بلند با کودک یا خواندن مستقل استفاده شود.

■ **کتاب‌ها را زنده کنید:**

پیدا کردن پیوندهای واقعی با کتاب‌هایی که بچه‌های شما درحال خواندنش هستند، باعث افزایش لذت کتاب خواندن خواهد شد. اگر کتابی در مورد مزه‌های خوانده است، می‌توانید او را به مزه‌ه ببرید و یگناردی تجربه واقعی از محیط مزه‌ه داشته باشند.

■ **دست‌رسی به کتاب را افزایش دهید:**

یک کتابخانه خوب در منطقه خود پیدا کنید تا فرزندان خود را به آنجا ببرید و به آن‌ها اجازه دهید جادوی کتاب‌های نامحدود را تجربه کنند؛ بچه‌های خود را در کتابخانه تیانام و آن‌ها را ترغیب کنید که از ماجراجویی در کتاب خواندن لذت ببرند.

سپهرغرب، گروه اجتماعی: طلاق عاطفی، جدایی بدون طلاق است و زمانی اتفاق می‌افتد که زن و مرد در کنار هم به سردی زندگی می‌کنند، اما تقاضای طلاق قانونی ندارند و داشتن فرزند یا نگاه منفی جامعه به طلاق، می‌توانند دلیل عدم طلاق قانونی آن‌ها باشد.

به گزارش سپهرغرب و به نقل از روزنامه آرمان ملی، نسبت به یکدیگر سرد شدند و آن احساس سابق را ندارند، اما هنوز زیر یک سقف زندگی می‌کنند؛ زیر یک سقف دودی و نامشان در شناسنامه هم قرار دارد. به‌اصطلاح زن و شوهر هستند، اما فقط در کنار هم به‌دلیل یک نقطه مشترک «فرزندانشان» نفس می‌کنند، اما زندگی نمی‌کنند.

طلاق عاطفی، جدایی بدون طلاق است و زمانی اتفاق می‌افتد که زن و مرد در کنار هم به سردی زندگی می‌کنند، اما تقاضای طلاق قانونی ندارند و داشتن فرزند یا نگاه منفی جامعه به طلاق، می‌توانند دلیل عدم طلاق قانونی آن‌ها باشد.

مریم ۲۴ سال است که از زندگی مشترکش می‌گذرد، اما چندسالی است با همسرش آن رابطه گرم سابق را ندارد؛ به گفته خودش ازدواجش از اول هم اشتباه بوده، وقتی از او پرسیده می‌شود که پس چرا جدا نشدی؟ گفت: به‌خاطر بچه‌ها زندگی می‌کنم، نمی‌خواستم اسم بچه طلاق روی فرزندانم باشد.

■ **علت طلاق عاطفی چیست؟**

یک روانشناس و مشاور درباره علت طلاق عاطفی اظهار کرد: زمانی که رضایت زناشویی وجود ندارد و خانواده از کارکرد مناسب برخوردار نیست، زوجین در ادامه زندگی مشترک مشکلات زیادی پیش رو خواهند داشت؛ عدم وجود رضایت زناشویی در زوجین آن‌ها را بر این می‌دارد که به دنبال راه‌های مختلفی برای رهایی از این موقعیت تنش‌زا باشند.

مجتبی جیبی در ادامه صحبت‌های خود افزود: مهم‌ترین نکته‌ای که توجه به آن می‌تواند مانع از بروز بسیاری از جدایی‌های عاطفی شود، موفقیت همسران در شناخت و برطرف کردن نیازهای عاطفی یکدیگر ازجمله موانع بروز جدایی‌های عاطفی در زوجین است.

وی درباره نیازهای اساسی مردان گفت: نیازهای اساسی مردان شامل حمایت خانوادگی، تسخیم، همراهی در تفریحات و غیره بوده، همچنین نیازهای اساسی زنان شامل محبت، گفت‌وگو، صداقت و روراستی، حمایت مالی و تعهد خانوادگی است.

این روانشناس بی‌اعتدای زوجین به‌مور زمان را یکی از علل طلاق عاطفی دانست و بیان کرد: چندپیشگی زن و شوهر که باعث دوری فیزیکی و خستگی است، پرخانگتری و کم نیاوردن مقابل یکدیگر که گاه بین پگوسگو حرفی گفته می‌شود که جبرانش دشوار است، خطرات تلخی از خود برای زوجین به‌جای می‌گذارد.

وی ادامه داد: تولد فرزند به همان اندازه که می‌تواند امکان باهم بودن را افزایش دهد، باعث غفلت زن و شوهر از یکدیگر و کمرنگ شدن روابط عاطفی آن‌ها خواهد شد که ازجمله علل بروز طلاق عاطفی است.

حیبی با تأکید بر اینکه ازدواج‌های تحمیلی در سنین پایین از دیگر علل طلاق عاطفی است، گفت: ازدواج‌های تحمیلی از یکطرف و پاششاری بی‌مورد برای ازدواج با وجود مخالفت خانواده‌ها از طرف دیگر، دو طیفی هستند که می‌توانند منجر به سرد روابط زوجین و یکدیگر به‌مور زمان شود.

این روانشناس با اشاره به اینکه کاهش ابراز علاقه ازجمله علل طلاق است، اضافه کرد: در بسیاری از خانواده‌ها تصور غالب بر این است که بعد از گذشت چند سال و تولد چند فرزند، به‌اصطلاح از آن‌ها گذشته که به هم بگویند «دوستت دارم» این عامل برای سردی روابط عاطفی بین زوجین است. قطعاً این نوع جدایی نه‌تنها برای زن و مرد آسیب‌هایی به همراه دارد، بلکه زندگی فرزندان آن‌ها را نیز با بحران مواجه می‌کند و سلامت روان آن‌ها تحت تأثیر قرار می‌گیرد؛ همچنین آینده خوبی پیش روی فرزندان چنین خانواده‌ای نخواهد بود.

■ **تأثیرات طلاق عاطفی بر فرزندان**

یک روانشناس و مشاور خانواده دیگر درباره آسیب‌های طلاق عاطفی بر کودکان اظهار کرد: علائم افسردگی، پرخانگتری، اضطراب و استرس در این فرزندان شدت قابل ملاحظه‌ای دارد و آن‌ها به دوستان خود وابسته شده و مایل نیستند زمان زیادی در منزل باشند و یا حتی اگر در منزل هستند، به اتاق خود یا دوستان مجازی پناه می‌برند و از بودن کنار والدین به‌شدت امتناع می‌کنند.

نجمه جمالی علائم کم‌اشتهایی و یا پراشتهایی عصبی در این کودکان را قابل مشاهده دانست و افزود: این کودکان به‌کرات دچار مشکلات خواب یا کابوس می‌شوند و معمولاً در انجام تکالیف درسی دچار ضعف شدید هستند و مشکلات تحصیلی در آن‌ها شدت می‌گیرد.

این روانشناس درباره تأثیرات مخرب طلاق عاطفی بر دختران و پسران گفت: آثار مخرب این نوع زندگی (طلاق عاطفی والدین) بر پسران بیشتر از دختران بوده و آن‌ها دچار پرخانگتری‌های فیزیکی و کلامی بیشتری می‌شوند؛ این درحالی است که در دختران علائم افسردگی و اضطراب افزایش بیشتری دارد.

وی ادامه داد: بسیاری از اوقات والدین اسلام می‌کنند به‌خاطر فرزندان زندگی زناشویی توأم با بی‌همری را تحمل می‌کنند. به همین دلیل کودکان در این حالت خشم و احساس گناه زیادی دارند؛ آن‌ها در این خانواده ناپسامن احساس امنیت نکرده و آرامش خود را از دست می‌دهند و دچار بدبینی شدید می‌شوند و حتی برای انتخاب کار، تحصیل و همسر دچار مشکلات عدیده‌ای هستند.

■ **مراحل طلاق عاطفی**

یک روانشناس و مشاور خانواده دیگر درباره سطابق عاطفی اظهار کرد: بسیاری از دانشمندان طلاق عاطفی را مقدمه‌ای بر طلاق قانونی می‌دانند، خاتمه دادن به ازدواج به این سادگی نیست و هر فردی از مراحل عبور می‌کند تا سرانجام به طلاق قانونی برسد.

سمیرا اسماعیلی با بیان اینکه از شروع طلاق عاطفی تا رسیدن به طلاق قانونی پنج مرحله مجزا وجود دارد، افزود: این پنج مرحله معمولاً سه سال طول می‌کشد، اما ممکن است مدت آن در عده‌ای کمتر و در عده‌ای دیگر بیشتر باشد.

وی با اشاره به اینکه در مرحله نخست فرد به سرزنش طرف مقابل خود می‌پردازد، گفت: شروع‌کننده تمرکز خود را متوجه همسر می‌کند و او را در تمام اتفاق‌های گذشته، حال و آینده مقصر می‌داند. در این مرحله فرد دارای یک تصویر بد و نامناسب نسبت به خود بوده و ممکن است به‌راحتی آسیب ببیند.

اسماعیلی ادامه داد: مرحله بعد سوگواری است، در این مرحله غم و اندوه فراوان بر شروع‌کننده مستولی می‌شود. به هر اظهار نظری واکنش تند نشان می‌دهد و به‌شدت در افکار و احساسات خود غوطه‌ور می‌شود؛ تمرکز حواس خوبی ندارد، به‌گونه‌ای که در انجام کارهای روزمره‌اش با مشکلاتی مواجه خواهد شد. در این مرحله اگر زوج دارای فرزند باشند، به‌تدریج در انجام مسئولیت‌هایشان سستی به خرج می‌دهند و ممکن است یکی از والدین دست روی بچه‌ها بگذارد تا شاید همسر ازدست‌دادن او دوباره صاحب شود.

این روانشناس با بیان اینکه خصوصیات مرحله سوم خشم است، گفت: در این مرحله شروع‌کننده خود را محق می‌داند که عصبانی شود و همسرش باید تاوان اعمالش را پس دهد، حتی گاهی بی‌دلیل نسبت به فرزندان خود حساسیت‌های بی‌مورد دارند و به آن‌ها پراخش و توهین می‌کنند؛ اما بایان‌حال در پشت این چهره، ترس‌های بسیاری نهفته است، چگونه می‌توانم تنها زندگی کنم؟ توانایی گذران زندگی را دارم؟ می‌توانم از خودم حمایت کنم؟ وی با اشاره به تنهایی در افراد، تصریح کرد: بسیاری از افراد بعد از دوران بلوغ، احساس می‌کنند تنها هستند، به‌تدریج شروع‌کننده شخصیت خود را طوری تطابق می‌دهد که دیگر نیازی به همسر ندارد، مرد و یا زن سعی می‌کنند به خود اطمینان پیدا کنند و تصمیم نهایی را بگیرند.

اسماعیلی با بیان اینکه آخرین مرحله از فرایند طلاق قانونی است، ادامه داد: ورود مجدد به زندگی آخرین مرحله از فرایند طلاق قانونی است، مرد یا زن احساس می‌کند که دوباره کنترل بیشتری بر زندگی خود دارند؛ در این مرحله فرد می‌تواند برنامه‌ریزی درازمدت انجام دهد.